

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ನಿವರ್ತನಾಯ ನಿಯತಮವಧಿಮತೀತ್ಯಾಪಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಯಾಸಾಧನಾತ್
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯೋಗ್ರದಂಡತೋ ವಿಭ್ಯತಾಮಂಗದಪ್ರಭೃತೀನಾಂ ಕಪೀನಾಮುಪೋಷ್ಯ
ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿತ್ಯಕ್ತುಂ ನಿಶ್ಚಯಃ

ತತಸ್ತೇ ದದೃಶುರ್ಘೋರಂ ಸಾಗರಂ ವರುಣಾಲಯಂ |
ಅಪಾರಮಭಿಗರ್ಜಂತಂ ಘೋರೈರೂರ್ಮಿಭಿರಾಕುಲಂ || 4.53.1 ||

ಮಯಸ್ಯ ಮಾಯಾವಿಹಿತಂ ಗಿರಿದುರ್ಗಂ ವಿಚಿನ್ವತಾಂ |
ತೇಷಾಂ ಮಾಸೋ ವ್ಯತಿಕ್ರಾಂತೋ ಯೋ ರಾಜ್ಞಾ ಸಮಯಃ ಕೃತಃ || 4.53.2 ||

ವಿಂಧ್ಯಸ್ಯ ತು ಗಿರೇಃ ಪಾದೇ ಸಂಪ್ರಪುಷ್ಪಿತಪಾದಪೇ |
ಉಪವಿಶ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನಶ್ಚಿಂತಾಮಾಪೇದಿರೇ ತದಾ || 4.53.3 ||

ತತಃ ಪುಷ್ಪಾತಿಭಾರಾಗ್ರಾನ್ ಲತಾಶತಸಮಾವೃತಾನ್ |
ದ್ರುಮಾನ್ ವಾಸಂತಿಕಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವುರ್ಭಯಶಂಕಿತಾಃ || 4.53.4 ||

ತೇ ವಸಂತಮನುಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರತಿವೇದ್ಯ ಪರಸ್ಪರಂ |
ನಷ್ಟಸಂದೇಶಕಾಲಾರ್ಥಾ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ || 4.53.5 ||

ತತಸ್ತಾನ್ ಕಪಿವೃದ್ಧಾಂಶ್ಚ ಶಿಷ್ಟಾಂಶ್ಚೈವ ವನೌಕಸಃ |
ವಾಚಾ ಮಧುರಯಾಽಽಭಾಷ್ಯ ಯಥಾವದನುಮಾನ್ಯ ಚ || 4.53.6 ||

ಸ ತು ಸಿಂಹವೃಷಸ್ಕಂಧಃ ಪೀನಾಯತಭುಜಃ ಕಪಿಃ |
ಯುವರಾಜೋ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಅಂಗದೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ || 4.53.7 ||

ಶಾಸನಾತ್ ಕಪಿರಾಜಸ್ಯ ವಯಂ ಸರ್ವೇ ವಿನಿರ್ಗತಾಃ |
ಮಾಸಃ ಪೂರ್ಣೋ ಬಿಲಸ್ಥಾನಾಂ ಹರಯಃ ಕಿಂ ನ ಬುದ್ಧತ || 4.53.8 ||

ವಯಮಾಶ್ವಯುಜೇ ಮಾಸಿ ಕಾಲಸಂಖ್ಯಾವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ |
ಪ್ರಸ್ಥಿತಾಃ ಸೋಽಪಿಚಾತೀತಃ ಕಿಮತಃ ಕಾರ್ಯಮುತ್ತರಂ || 4.53.9 ||

ಭವಂತಃ ಪ್ರತ್ಯಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ನೀತಿಮಾರ್ಗವಿಶಾರದಾಃ |
ಹಿತೇಷ್ಟಭಿರತಾ ಭರ್ತುರ್ನಿಸೃಷ್ಟಾಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು || 4.53.10 ||

ಕರ್ಮಸ್ವಪ್ರತಿಮಾಃ ಸರ್ವೇ ದಿಕ್ಷು ವಿಶ್ರುತಪೌರುಷಾಃ |
ಮಾಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ನಿಯಾತಾಃ ಪಿಂಗಾಕ್ಷಪ್ರತಿಚೋದಿತಾಃ || 4.53.11 ||

ಇದಾನೀಮಕೃತಾರ್ಥಾನಾಂ ಮರ್ತವ್ಯಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ |
ಹರಿರಾಜಸ್ಯ ಸಂದೇಶಮಕೃತ್ವಾ ಕಃ ಸುಖೀ ಭವೇತ್ || 4.53.12 ||

ಅಸ್ಮಿನ್ನತೀತೇ ಕಾಲೇ ತು ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಕೃತೇ ಸ್ವಯಂ |
ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನಂ ಯುಕ್ತಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವನೌಕಸಾಂ || 4.53.13 ||

ತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸ್ವಾಮಿಭಾವೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ |
ನ ಕ್ಷಮಿಷ್ಯತಿ ನಃ ಸರ್ವಾನಪರಾಧಕೃತೋ ಗತಾನ್ || 4.53.14 ||

ಅಪ್ರವೃತ್ತೌ ಚ ಸೀತಾಯಾಃ ಪಾಪಮೇವ ಕರಿಷ್ಯತಿ |
ತಸ್ಮಾತ್ ಕ್ಷಮಮಿಹಾದ್ಯೈವ ಗಂತುಂ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶನಂ || 4.53.15 ||

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ದಾರಾಂಶ್ಚ ಧನಾನಿ ಚ ಗೃಹಾಣಿ ಚ |
ಧ್ರುವಂ ನೋ ಹಿಂಸತೇ ರಾಜಾ ಸರ್ವಾನ್ ಪ್ರತಿಗತಾನಿತಃ || 4.53.16 ||

ವಧೇನಾಪ್ರತಿರೂಪೇಣ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಮೃತ್ಯುರಿಹೈವ ನಃ |
ನ ಚಾಹಂ ಯೌವರಾಜ್ಯೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಷೇಚಿತಃ || 4.53.17 ||

ನರೇಂದ್ರೇಣಾಭಿಷಿಕ್ತೋಽಸ್ಮಿ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ |
ಸ ಪೂರ್ವಂ ಬದ್ಧವೈರೋ ಮಾಂ ರಾಜಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯತಿಕ್ರಮಂ || 4.53.18 ||

ಘಾತಯಿಷ್ಯತಿ ದಂಡೇನ ತೀಕ್ಷ್ಣೇನ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಃ |
 ಕಿಂ ಮೇ ಸುಹದ್ಭಿರ್ವ್ಯಸನಂ ಪಶ್ಯದ್ಭಿರ್ಜೀವಿತಾಂತರೇ |
 ಇಹೈವ ಪ್ರಾಯಮಾಸಿಷ್ಯೇ ಪುಣ್ಯೇ ಸಾಗರರೋಧಸಿ || 4.53.19 ||

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಕುಮಾರೇಣ ಯುವರಾಜೇನ ಭಾಷಿತಂ |
 ಸರ್ವೇ ತೇ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಕರುಣಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರುವನ್ || 4.53.20 ||

ತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಿಯಾರಕ್ತಶ್ಚ ರಾಘವಃ |
 ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಕೃತಕಾರ್ಯಾಂಸ್ತು ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಸಮಯೇ ಗತೇ || 4.53.21 ||

ಅದೃಷ್ಟಾಯಾಂ ಚ ವೈದೇಹ್ಯಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚೈವ ಸಮಾಗತಾನ್ |
 ರಾಘವಪ್ರಿಯಕಾಮಾಯ ಘಾತಯಿಷ್ಯತ್ಯಸಂಶಯಂ || 4.53.22 ||

ನ ಕ್ಷಮಂ ಚಾಪರಾದ್ಧಾನಾಂ ಗಮನಂ ಸ್ವಾಮಿಪಾರ್ಶ್ವತಃ |
 ಪ್ರಧಾನಭೂತಾಶ್ಚ ವಯಂ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಸಮಾಗತಾಃ || 4.53.23 ||

ಇಹೈವ ಸೀತಾಮನ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಮುಪಲಭ್ಯ ವಾ |
 ನೋ ಚೇದ್ ಗಚ್ಛಾಮ ತಂ ವೀರಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮೋ ಯಮಕ್ಷಯಂ || 4.53.24 ||

ಪ್ಲವಂಗಮಾನಾಂ ತು ಭಯಾರ್ದಿತಾನಾಂ
 ಶ್ರುತ್ವಾ ವಚಸ್ತಾರ ಇದಂ ಬಭಾಷೇ |
 ಅಲಂ ವಿಷಾದೇನ ಬಿಲಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ
 ವಸಾಮ ಸರ್ವೇ ಯದಿ ರೋಚತೇ ವಃ || 4.53.25 ||

ಇದಂ ಹಿ ಮಾಯಾವಿಹಿತಂ ಸುದುರ್ಗಮಂ
 ಪ್ರಭೂತವೃಕ್ಷೋದಕಭೋಜ್ಯಪೇಯಕಂ |
 ಇಹಾಸ್ತಿ ನೋ ನೈವ ಭಯಂ ಪುರಂದರಾ -
 ನ್ನ ರಾಘವಾದ್ ವಾನರರಾಜತೋಽಪಿ ವಾ || 4.53.26 ||

ಶ್ರುತ್ವಾಂಗದಸ್ಯಾಪಿ ವಚೋಽನುಕೂಲ -

ಮೂಚುಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಹರಯಃ ಪ್ರತೀತಾಃ |

ಯಥಾ ನ ಹನ್ಯೇಮ ತಥಾ ವಿಧಾನ -

ಮಸಕ್ತಮದ್ಯೈವ ವಿಧೀಯತಾಂ ನಃ || 4.53.27 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ||